

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadruţne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. maja 1907.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruţno-pravna razsodba c. kr. višjega deţelnega sodišča v Gradcu. Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini. Poljedelska razstava v Pragi. Dve vaţni zakonski osnovi na Ogerskem. Streljanje proti toči. Parna opekarna v Źabjivasi pri Novem mestu. Emigracija. Vprašanja in odgovori. Kronika Zadruţne zveze. Zadruţni pregled. Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Zadruţno-pravna razsodba c. kr. višjega deţelnega sodišča v Gradcu.

Na podlagi pravil z dne 27. januarja 1907 se je ustanovila „Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini, registrovana zadruga z omejeno zavezo“. C. kr. okroţno sodišče v Rudolfovem je pa s svojim sklepom z dne 13. aprila t. l. odklonilo vpis imenovane zadruge v zadruţni register, češ, da 1. tvrdka (Mlekarska zadruga) ne odgovarja njenemu predmetu, ker ima zadruga po svojih pravilih ne samo namen, prevzemati mleko od zadruţnikov in izdelovati ter prodajati mlečne izdelke, nego tudi baviti se s prodajo jajc in sočivja in nadaljnih določnih poljskih pridelkov svojih zadruţnikov, ter pospeševati tudi racionalno Źivinorejo, 2. ker se ni v pravilih sprejela določba, da morajo izvršiti člani pristop k zadrugi s pismeno izjavo.

Načelstvo zadruge je vložilo vtok pri višjem deţelnem sodišču v Gradcu, ki je razveljavilo sklep okroţnega sodišča v Rudolfovem, s katerim se je bila odklonila registracija. Ker se našim zadrugam prav rado dela raznotere sitnosti, objavljamo tu poducljivi sklep graškega nadsodišča:

Firm: 65/7.

C. kr. višje deţelno sodišče v Gradcu je v zadevi „Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini“, zadrugi z omejeno zavezo, vsled rekurza Ivana Kristan in drugov kot članov prvega predstojništva proti sklepu c. kr. okroţnega sodišča v Rudolfovem z dne 13. sušca 1907 Firm. 29/7, s katerim se je zavrnil njih predlog na vpis novoustanovljene zadruge „Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini“ zadruga z omejeno zavezo v zadruţni register, storilo sledeči

sklep:

Rekurzu Ivana Kristan in drugov se vgaja, izpodbijani sklep c. kr. okroţnega sodišča v Rudolfovem z dne 13. sušca 1907 se razveljavlja in se nalaga c. kr. okroţnemu sodišču, da izvede zakonito rešitev prošnje za vpis gorejšnje zadruge v zadruţni register, brez ozira na uporabljene odklonilne razloge.

V temeljitev:

Ne more se odrehati upravičenosti rekurzu, v kolikor je ta naperjen proti odklonitvenim razlogom pod 1. in 2. sklepa.

Ad 1. št. 4 zadr. zak. določa le, da mora biti zadruţna firma vzeta po predmetu podjetja, torej stvarna firma biti.

Iz tega sledi sicer, da se morajo v slučaju, če neguje zadruga opravila več strok ali raznovrstna podjetja, ki se ne dajo označiti s skupnim pojmom, kateri bi obsežal te stroke opravil ali podjetij, ta raznostroka opravila ali podjetja izraziti v zadruţni firmi drugo poleg družega, ker tvorijo baš te različne stroke opravil predmet podjetja.

Za predmetni slučaj pa to ne velja. Glavni predmet zadruge, ki se ima registrovati je namreč, kakor to sledi iz §§. 2, 13, 15 in 29 zadruţnih pravil, prevzemanje mleka od zadruţnikov, izdelovanje mlečnih izdelkov in prodaja tega mleka in mlečnih izdelkov. V § 2 pravil kot namen zadruge označeno prevzemanje jajc in sočivja zadruţnikov, torej nadaljnih določnih poljskih pridelkov in njih razpečavanje se ne znači kot nadaljna stroka opravil, kot posebno podjetje, to je z glavnim predmetom ravnotako v zvezi, kakor pa v § 2 kot namen zadruge označena gojitev racijonelne Źivinoreje.

Glavni namen zadruge, glavni predmet izraţajoča označba firme „Mlekarska zadruga“ odgovarja torej

zakonitemu predpisu v združni firmi in ni potreba, da je iz firme razvidno, da tvori tudi prevzemanje in prodaja jajc in sočivja predmet podjetja zadruga, ktera se ima registrirati.

Ad 2. Zadnji odstavek § 3 zad. zakona strogo predpisuje, da se ima izvršiti pristop posameznih združnikov k zadrugi s pismeno izjavo.

Ta strogi zakonov predpis se ne more predru-
gačiti v združnih pravilih, pristop se zamore izvršiti
le s pismeno izjavo onega, ki pristopa, naj potem
pravila to določajo ali pa ne. Tudi § 5. zadr. zak.
zahteva le, da morajo pravila navajati pogoje za
pristop združnikov, ne pa tudi na kakšen način ali
v kateri obliki se ima izvršiti ta pristop. Odklonitev
zaprošenega registriranja iz tega razloga, da se v
§ 5. pravil ni sprejela določba, da se ima izvršiti
pristop posameznih združnikov samo s pismeno iz-
javo, tedaj v zakonu ni utemeljena.

Neutemeljen je pa rekurz proti sklepu sodišča
I. inštanice v toliko, v kolikor se v sklepu zahteva
da se sprejme v pravila določba, da morajo biti vsi
člani predstojništva pisave večji, ker se dovolitev
registriranja zadruga nikakor ne dela odvisna od
sprejetja te določbe, temveč se to sprejetje označuje
le kot umestno in se prosilcem samo priporoča, torej
stavlja v njih prosto voljo, v čemur pa rekurenti
pač ne morejo vzeti povoda k pritožbi.

Ker se značijo odklonitveni razlogi zaprošenega
registriranja kot neopravičeni, bilo je spodbijani
sklep razveljaviti in naložiti sodišču I. stopnje, da
prošnjo za registriranje sicer zakonito reši ne oziraje
se na uporabljene odklonitvene razloge, pri čemur se
pa opominja, da § 45 v predloženih originalnih
pravilih ni popolen, kateri nedostatek je na vsak način
pred končno rešitvijo popraviti.

Gradec, dne 3. aprila 1907.

Pitreich mp.“

Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Zatičini

se je ustanovila in vpisala v združni register. Namen
zadruga je, da v Št. Vidu pri Zatičini in njega okolici
pospešuje racijonalno živinorejstvo in mlekarstvo ter
prodajo jajc in sočivja. V ta namen zadruga: 1. gradi
potrebne združne prostore in nabavlja stroje za iz-
delovanje mlečnih izdelkov; 2. prevzema od svojih
zadruharjev mleko, jajca in sočivje, izdeluje mlečne
izdelke, ter vse to razpečava.

Člani načelstva so: Ivan Kristan, c. kr. poštar
in posestnik v Št. Vidu št. 70; Anton Fajdiga, župan
in posestnik v Temenici št. 8; Frančišek Zajec, žu-
pan in posestnik v Beču št. 8; Anton Kastelic, po-
sestnik v Vel. Pecah št. 12; Jožef Zupančič, po-
sestnik v Mal. Pecah št. 2; Jožef Peče, posestnik v
Petrušnjivasi št. 23; Karol Gnidovec, kaplan v Št. Vidu.

Poljedelska razstava v Pragi.

Po prizadevanju Osrednje kmetijske družbe v
Pragi se vrši istotam od 21. do vštrevši 31. maja t. l.
kmetijska razstava. Namen razstave je, da se z ene
strani pokaže razvoj poljedelskega in obrtnega pro-
izvajanja, z druge strani pa da posreduje med pro-
izvajalci in konsumenti, zato da se kolikor bolj mo-
goče pospeši prodaja poljedelskih izdelkov in proiz-
vodov poljedelske obrti. Razstava obsega razne od-
delke, tako n. pr. za kmetijske stroje in kmetijsko
orodje; za plemensko govedo; za konje, prešiče, ovce,
koze; za čebelarstvo; mlekarstvo; vinarstvo, i. t. d.
Posebno zanimiv je strokovni odsek, ki ga oskrbuje
deželni kulturni svet česki; nadalje vzbuja pozornost
oddelek za primerjevalne obdelovalne poskuse, ki ga
priredi Osrednja kmetijska družba.

Pojasnila glede razstave in v to spadajočih zadev
daje Vývozni spolek pro Čechy, Moravu a Slezsko
v Pragi.

Dve važni zakonski osnovi na Ogrskem.

Poljedelski minister je predložil ogrskemu držav-
nemu zboru dve važni osnovi, katere hočemo tukaj
na kratko omeniti. Prva se tiče odnošajev med
službodajalci in gospodarsko služinčad, druga pa
državne podpore za delavske stanove.

Glavna vsebina prve zakonske osnove je, da
mora imeti vsak delavec na kmetih delavske knji-
žice, ki se pa ne dajo otrokom izpod 12 let starim.
Delavec mora priti v smislu pogodbe na delo, sicer
se kaznuje z globo do 600 K, ali pa z zaporom do
30 dni. Toda ravno tako se kaznuje gospodar, ki bi
ne sprejel v delo delavca, s katerim se je pogodil.

Gospodar — službodajalec je tudi po zakonu
dolžan, da skrbi skozi 45 dni za delavca, ki je obolel.

Druga osnova zakona za podpore delavskim sta-
novom je tudi zelo važna.

Ogrska država hoče namreč delati na to, da se
po ceni zgradijo delavske hiše, katere bi delavci od-
plačevali amortizacijskim potom v teku 30 let. Za-
nimivo je, da zahteva ta zakonska osnova, da bi se
v takih delavskih naselbinah nikakor ne smele točiti
opojne pijače.

Streljanje proti toči.

Z velikim zanimanjem sledili so kmetovalci zlasti
vinogradniki vsem poskusom, ki so merili na to, da bi
se znanstveno dokazalo, ima li streljanje iz možnarjev
moč v sebi, da razžene hudourne oblake in s tem
prepreči točo, ki se česče vsuje iz njih.

Fiziki in meteorologi so zanikali to mogočnost,
nikakor niso mogli spraviti v soglasje s fizikalnimi
zakoni. Veliko denarja se je v tem oziru porabilo.
Mnogo vinogradnikov je bilo, ki so iz lastnih sredstev

ali s pomočjo dežele in države, postavljali strelne štacije in ob grozeči nevihti pridno streljali in na tak način hoteli obvarovati svoje pridelke zavarovane proti toči.

Desetletne skušnje v vseh vinorodnih krajih Avstrije, Italije in Francoske niso mogle potrditi, da bi imelo to streljanje absolutno ugodne posledice in tako stojimo danes na istem stališču, kakor popred, namreč, da prosimo: Bog nas varuj toče in hude ure.

Streljanje proti toči se pa opušča čim dalje bolj in se bode kmalu popolnoma opustilo. To je zlasti za drage vinorodne nasade velikega pomena in zopet bode treba misliti na to, da se jih bode moralo zavarovati proti toči.

Parna opekarna v Žabjivasi pri Novem mestu.

Nekdaj obsežne hišne industrije na Kranjskem so dobile dandanes drugačno obliko. Kjer je nekdanj odločevala ročna spretnost in marljivost, tam deluje dandanes parni stroj. Prometne zveze in inozemska konkurenca so nekatere teh domačih industrij bodisi zelo zmanjšale, da le še životarijo, ali jih celo uničile. To je poleg tega, da dandanes na Kranjskem ves svetovni vozni promet oskrbujejo železnice, za naše razmere značilno in pri sedanjem stanju poljedelstva slabo, ker kmetijstvo na Kranjskem ne donša toliko, kolikor znašajo stroški obdelovanja. Zato je pa z veseljem pozdravljati vsako obrtno podjetje, zlasti na deželi, ki meri na to, da izkorišča surovine ter daje delavstvu zaslužek, ob enem se pa s takimi podjetji povzdiguje blagostanje dotičnega kraja.

Iz tega vzroka omenjamo danes tu novo tako obrtno podjetje, ki ga je ravno dovršila tvrdka Rudolf Smola in društvo v Žabjivasi pri Novem mestu. Ta tvrdka je postavila namreč na veleposestvu „Graben“ — parno opekarno, kjer nameravajo žgati vsako poletje 800.000 do 1 milijona navadne opeke in do 700.000 strešne opeke.

Po zgledu vže jednakega podjetja v Ribnici, kjer deluje parna opekarna že nekaj let in prav dobro napreduje ter je za tamošnje posestnike, ki zidajo ali popravljajo svoje stavbe, naravnost velike dobrote, ker dobivajo dovolj in dobre opeke, osnovala je imenovana tvrdka za Novomesto in za obsežen del Dolenjske in Bele Krajine slično podjetje.

Znano je, da se je v Novem mestu po otvoritvi dolenjske železnice, prav mnogo zidalo. Država, mestna občina in zasebniki postavili so tu prav mnogo in tudi velikih stavb. S tem pa še ni konec storjen. Ravno sedaj se zida javna ženska bolnica, ki bode potrebovala veliko opeke. Z gotovostjo je pričakovati, da se bode tudi v prihodnjih letih mnogo zidalo. Novomesto in okolica je kakor nalašč poklicana v to, da se naseljuje tu mnogo uradnikov, ki stopajo v pokoj.

Zidanje St. Janžke železnice je gotova stvar; podaljšanje dolenjske železnice od Novegamesta do Metlike in Črnomlja bode bržkone tudi kmalu dovoljena. Velika novomeška okolica St. Jernej, Kostanjevica, Toplice in bližnje vasi, kjer dandanes poslopja krijejo najraje z opeko, potrebuje in bode potrebovala vedno več stavbinskega materiala.

Predpogoji za rentabiliteto tega podjetja so tedaj dani.

Kar se postavljenja parne opekarne same tiče, omenimo tole:

Parni stroj, ki ima 60 HP (konjskih močij) je postavila tvrdka I. Wolf v Magdeburgu na Nemškem. Isti deluje, kolikor smo od strani zvedenca čuli in kolikor more vsak posameznik presoditi, precizno ter je solidno delo. Veljal je 18.000 K. Stroj, ki predeluje ilovico, je istotako solidno delo in kolikor je dosedaj produciral opeke, vse opravičuje, da je njegova konstrukcija prava ter da bode zahtevam, ki se nanj stavijo, v polni meri zadoščal. Na dan se namerja 12—15.000 navadne opeke izdelati.

Velikanska žgalnica „krožna peč“ (Ringofen) imenovana se bode postavila, ko se bode že dovolj opeke napravilo, ki se bode v teku nekoliko tednov žgala v sedanji opekarni.

V razpečavanje bode prišla tedaj tu producirana opeka še letos in sicer od julija meseca nadalje. Prva večja naročitev je namenjena za žensko bolnico, ki se ravno letos postavlja.

V zimskem času izrabljevali bodo parno silo na tak način, da bodo še eno industrijsko podjetje pričeli, govori se, da žago, vendar to še ni določeno.

Vse podjetje odgovarja sedanjim modernim in praktičnim zahtevam. Stavbe so prav primerno postavljene, visoke; surovine — prav dobre ilovice, je v izobilju; dovozni cesti lepo izpeljani, da se bode lahko s težkim vozom odpeljavalo opeko.

V vse podjetje se je uložilo — ne upošteva vrednost stavbenega prostora in vrednost ilovice — do 100.000 K in po našem mnenju je to v tej stroki najboljše, kar se sme pričakovati na deželi, ter vredno, da se ga pride vsak sam ogledati, kdor se zanima za tako industrijsko podjetje.

S tem popisom smo hoteli javnost opozoriti na to podjetje, ker dandanes nastajajo v mnogih krajih na Slovenskem enaka podjetja, katerim vsem bi bilo želeli, da bi se vrlo sponašale v lasten prid in v povzdigo industrije na deželi.

Želeč tvrdki najlepše uspehe, z veseljem konstatujemo, da je to novo industrijsko podjetje na Dolenjskem, ki ima poleg svojega smotra še, da bode dajalo zaslužek našemu delavskemu in kmečkemu sloju!

Opomba uredništva. Dali smo drage volje prostor temu sestavku, toda opozoriti moramo pri tej

prilici tudi naše kmečko prebivalstvo, kako lahko bi si samo omislilo zadružnim potom taka in enaka podjetja. Opekarne povsod dobro vspevajo, toda ako bi bile osnovane na zadružni podlagi, bi od njih ne imeli koristi samo privatni podjetniki kakor doslej, nego kmečko ljudstvo samo.

Znan nam je slučaj, kako naravnost imenitno je uspevala „Ljudska opekarna“ v Biljah pri Gorici, ki se je morala samo radi tega razpustiti, ker jo je davčni vijak preveč tiščal.

Ta opekarna je oddajala opeko za ogromne državne stavbe, kakor n. pr. za namestništevno palačo v Trstu, za sodno palačo v Gorici itd. Tudi na Slovenskem moramo enkrat pričeti s tehničnim proizvodanjem poljedelskih izdelkov in proizvodov, s kmetijskimi industrijskimi podjetji. Velike svote v hranilnicah in posojilnicah naloženih denarnih preostankov nam bodo v tem oziru prav dobro služile.

Emigracija.

Iz Dalmacije i Istre preotela je u zadnje vrijeme emigracija (izseljivanje) u Ameriku takav mah, da se tu seli i staro i mlado, siromašno i bogato. Parobrodi, koji polaze svako petnaest dana iz Rijeke i Trsta uvijek su, puni, dapače moraju se mnogi prijavljivati za toliko vremena unapred, žele li dobiti mjesta. Amerikanski dolari zaslijepili su svijet u toliko, da se već smatra skoro ispod časti kod kuće raditi. Djeca, čim su počela gaće sami veživati, sile roditelje, ako neće milom, to silom, da ih puste u Ameriku. U jednom mjestu dapače, čuli smo, da se zavela škola engleskoga jezika za djecu, koja su navršila pučku školu, da kad dodju u Ameriku, barem znadu engleski kruha pitati.

Iz početka išlo je u Ameriku samo siromašnije pučanstvo, koje nije moglo kod kuće živjeti, al danas ide redom sve. Ovi siromasi naime, koji su pošli u Ameriku, počeli su nekoji kući slati lijepih novaca, posagradili su si lijepe kućice, došli su kući lijepo ugojeni i lijepo obučeni, dočim oni bogatiji, koji su kod kuće ostali jedva da su spravili kraj s krajem, pak je to i njih pomamilo da ostave dom i da se pomognu. Pripovedao nam je jedan župnik, da je imao u kući nećaka, kojemu nije ništa manjkalo, i koji mu je bio neophodno potrebit za gospodarstvo, al videć on kako drugi mladići iz onoga mjesta — njegovi pajdaši, al. mnogo siromašniji od njega, kad dodju iz Amerike kući jesu fino obučeni, idu po krčmama, zvone u žepu s lirama, nedao mira da će i on u Ameriku i daj danas daj sutra počeo praviti kod kuće smutnju, tako da su naposljed bili prisiljeni pustiti ga. Kad dakle nije on kod kuće ostao, dodao je taj župnik, tad već neće nijedan. I zbilja nema u tom mjestu dečka iznad 15. ili 16. godine,

koji ne polazi u Ameriku. Znademo mjesto od 600 duša, koje je pri ovogodišnjem novačenju poslalo samo jednog i to gluhog na stavnju, dočim su svi ostali mladići odsutni.

Mora se priznati, da je iz Amerike došlo lijepih novaca, i da je nekoja mjesta jedino Amerika spasila od posvemašnje ekonomske propasti. Godine slabe, gospodarstvo nikakvo, jer sve vodjeno po starom sistemu, ljudi do grla zaduženi pojedinim kamatnicima, koji su ih isisavali, nije im preostalo drugo, nego seliti se trbuhom za kruhom.

Ovi su se izseljenici, živući kod kuće u bijedi, znali iz početka okoristiti sa Amerikom, jer dobivajuć tamo sjajne dnevnice prema onima kod kuće, a živući po domaću, preostajalo im lijepih novaca, koje su kući šiljali, a svaka takva novčana pošiljka bila je meka za tolike druge, da i oni podju u Ameriku. Danas je to već poslje nekoliko godina sve drugčije t. j. danas se već toliko novaca iz Amerike ne šalje, pošto ljudi nisu više u tolikoj bijedi, pak su se naučili i više trošiti.

Osobito mladost počela se u Americi kvariti. Zapala tamo na slaba društva, naučila se na zabave i pak koliko dobiješ, toliko potrošiš, i mnogi ne samo da ništa ne šalju, već niti kući ne pišu, jer ih je sram. Dosta da netko počme, drugi se lahko povedu za njime. Neki se dapače počeli u Americi i ženit, i od tih je sva prilika, da se više neće nikada kući povratiti. Što bi kod kuće sa amerikanskom obitelji? Lahko da toga bude unapred sve to više, a onda kamo će se kod kuće sa tolikim ženama? Ima nepametnjakovića i med oženjenima, al ne u tolikoj mjeri, kao med mladošću. Ono što je za pohvaliti jest, da udate ženske, koje ostanu kod kuće, u rijetkim slučajevima prevrnu vjerom svomu suprugu, akoprem se mnogoj suprug odseli odmah nekoliko mjeseci poslje vjenčanja. U tom su naše ženskinje još i preveć uzorne, al strah nas je, da bi se moglo početi i u tom pogledu nazadovati, a onda po gotovo zlo. Ima i takovih, koji su počeli i žene sobom voditi u Ameriku, pak i za takove jest teško moguće, da se više vrata u domovinu.

Ali i oni što kući dodju, a još ih dobra većina nije zaboravila na dom, nisu više pravi radnici, njih je nekako sram kod kuće raditi, jer si misle, da bi se drugi s njima rugali. Sami pripovijedaju, da u Americi rade najmućnije poslove, da rade kao psi, al kad dodju kući hćeli bi se igrati velike gospode, te se samo zabavljati. Sami priznaju, da kad bi se kod kuće onako trudili i mučili, da bi i tu mogli pristojno živjeti, al da, sve to ne pomože da ostanu kod kuće i da tu rade. Sami priznaju, da je svaki novčić krvavo zaslužen, a oni ga višeputa kod kuće tako bezumno potroše. Još najviše ulažu novce u lijepe kućice, trošeć i tu prekomjerno, samo

da bude čim ljepša, ili jih postavljaju na posojilnice, dočim u zemlju neče nitko da troši, da provede kakvu poboljšicu. Pitaj svakoga koji je iz Amerike došao, da li sad misli kod kuće ostati, čuti češ općeniti odgovor: to pak ne, poći će ja doskora i opet tamo. I to se općenito dogadja, da su nekoji poslje nekoliko mjeseci, drugi najviše poslje jedne godine, opet u Ameriki bili.

Mislimo da je veliki razlog, osobito pri oženjenima, da se poslje kratkog boravka kod kuće, opet u Ameriku vraćaju, — hrana. Oni naime ljube svoju obitelj, inače nebi kući ni došli, mnogima nije već ni tolika potreba natrag se vraćati, al sasvim tim, ostavljaju ženu i djecu, jer im kod kuće nešto manjka. Imali smo prilike čuti na vlastite uši, kad smo takovim zamjerili zašto već ne ostamu kod kuće: Kako ćeš tu živjeti, kad se hraniš kao blago, dočim u Americi ako i trudiš, barem ljudski jedeš. Naše ženskinje naime, ne znaju u većini slučajeva valjane hrane pripremiti, te učine, štono se kaže, od robe nerobu. Nisu one siromaške tomu krive, jer one bi hćele suprugu sjegurno ugoditi, već je krivo to, što nisu imale prilike naučiti se valjanog kuharstva, pošto takove škole nije kod nas nikada bilo.

(Konec prih.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 3.: (Hr. in pos. v L.) Ali so potrebne pri podpisovanju zadolžnic, tudi ako znajo obvezanci pisati, posebne priče? Ali more biti priča oseba, ki ne zna pisati?

Odgovor 3.: Zadolžnica je listina, katere namen je, da poda dokaz o tem, da je posojilnojemalec sprejel posojilo pod onimi pogoji, katere navaja besedilo zadolžnice. Če pristopijo k obveznosti dolžnika še poroki s svojo poroštveno izjavo, preide obveznost tudi na nje, in sicer v večji ali manjši meri, bodisi da podpišejo zadolžnico samo kot „poroki“ ali pa kot „poroki in plačniki“ — torej kot sodolžniki. Lastnoročni podpisi dolžnika in porokov dajo zadolžnici dokazno moč. Če je v zadolžnici navedena obljuba, da se sme posojilo zemljeknjižno zavarovati, se mora vršiti podpisovanje zadolžnice pred notarjem ali pa pred sodnijo. Drugače zadostuje lastnoročni podpis. Sopodpis prič, v slučaju, da zna stranka sama pisati, so pač v povečanje dokazne moči dobre, toda ne potrebne. Če pa stranka ne zna pisati, je treba pritegniti dve prič, ena teh podpiše poleg lastnoročnega križa onega, ki ne zna pisati, ime le-tega, poleg doda še svoj lastnoročni podpis, drugi pa le svoje ime. Priče pristavijo svojemu podpisu dostavek „priča“. Iz tega izhaja, da ne more služiti oseba, ki ne zna pisati, kot priča, ker sama potrebuje nadaljnjih prič.

Vprašanje 4.: (Hr. in pos. v S.) Ali je mogoče, da se da popolno solventnim članom zadruga kako malo posojilo za kratek čas brez poroka?

Odgovor 4.: Pri raiffeisenskih posojilnicah ne, ker predpišejo pravila, da mora jamčiti pri vsakem posojilu poleg dolžnika vsaj še en porok. Tedaj zahtevajo pravila absolutno, da mora biti zavarovano vsako posojilo. Mi smo proti

temu, da bi se taka posojila dovoljevala brez poročstva, ker bi se utegnili zgoditi, da se izplačajo brez vednosti odborove seje, mnogokrat tudi brez tozadevne zadolžnice, češ, saj se vrne posojilo v zelo „kratkem času“.

Vprašanje 5.: (Hr. in pos. v S.) Ako mož in žena ali dve drugi osebi skupno za skupno posojilo prositi, ali je potrebno, da obe osebi eno članarino ali vsaka svojo vplačati?

Odgovor 5.: Mož in žena ali pa dve drugi osebi, ki prevzameta skupno posojilo, tvoriti pač skupno obvezo in skupno jamstvo glede plačila prevzetega dolga, ne tvoriti pa skupno osebnost glede članstva. Po § 3. zadrugne postave od 9. aprila 1873 morajo podpisati pristopnico „posamezni“ društveniki. § 5. istega zakona predpisuje, da morajo pravila navajati pogoje za pristop društvenikov, in v tem oziru predpisujejo navadno naša pravila, da se sprejmejo kot člani osebe, ki se morejo vezati „s pogodbami“. Te osebe jamčijo po §§ 53. in 76. zadr. zak. nerazdelno z drugimi člani za obveznosti zadruga. Po § 14. pa se mora vpisati v imenik članov „ime in priimek in tako tudi stan vsakega društvenika, itd.“. Vse to kaže na fizično osebnost posameznega zadrugnika — člana. Res je, da je po novem revizijskem zakonu sedaj priznano, da smejo zadrugam pristopiti tudi „juristične osebe“. Toda dve osebi, ki sta skupno, toda vsaka zase, sprejeli obveznost za plačilo posojila, ne tvoriti juristično osebo, ne nuditi skupno jamstvo nasproti obveznostim zadruga. Vsaka zase jamči s svojim premoženjem, zato tudi vsaka zase postane član zadruga, vsaka zase podpiše pristopnico in vplača po pravilih podpisani delež.

Kronika Zadrugne zveze.

Revidirane so bile doslej l. 1907 po Zadrugni zvezi v Ljubljani sledeče zadruga: Hranilnice in posojilnice: Planina, Komenda, Št. Juri pri Kranju, Mošnje, Pomjan, Boljunc, Gorje, Velike Lašče, Ig, Št. Vid nad Ljubljano, D. M. v Polju, Slovenji Gradec, Šmarje, Struge, Češnjica, Knezak, Smlednik, Vodice. Posojilnica in hranilnica: Črni vrh; Ljudska hranilnica in posojilnica: Rečica ob Savinji; Posojilnica za slovenjegraški okraj: Št. Ilj pod Turjakom; Društvo za štednjo i zaimove: Roč; Seoske blagajne: Selca na Braču, Dračevica, Milna, Gradac; Hrvatske pučke blagajne: Podbabe, Proložac; Kmetijska društva: Črni vrh, Leskovec, Rečica ob Savinji, Šmarje pri Kopru, Gorje, Št. Vid nad Ljubljano, Leskovec; Kmetijske zadruga: Št. Ilj pod Turjakom, Št. Ilj pri Velenju, Slovenji Gradec; Kmetijska in konsumna društva: Zgonik, Gabrovec; Konsumna društva: Gabrovica pri Dolini, D. M. v Polju; Ljubljansko delavsko konsumno društvo: Ljubljana; Gospodarska društva: Sv. Martin in Movraž, oboje pri Buzetu; Gospodarska zadruga v selški dolini: Češnjica; Gospodarsko trgovačko društvo: Roč; Potrošne obrtne zadruga: Hvar, Makarska; Mlekarske zadruga: Škofjaloka, Komenda, Gorje, Koče; Mlekarska in sirarska zadruga: Planina pri Rakeku; Tovarna sodavice: Ljubljana; Vinarska gospodarska društva: Komen, Dutovlje; Prva kranjska mizarska zadruga, Št. Vid nad Ljubljano; Zeljarska zadruga za ljubljansko okolico: Šmartno ob Savi; Sodarska zadruga: Češnjica; I. dalmatinska klesarska zadruga: Pučišče; I. dalmatinska uljarska zadruga: Povlje.

Prošnja do naših naročnikov. Naročnike „Narodnega Gospodarja“ prosimo, da nam čim prej vpošljejo zaostalo naročnino. List nas stane veliko, trudimo se, da nudimo kolikor mogoče zanimivo čtivo, zato mislimo, da smemo pač pričakovati od naročnikov, da nam redno plačajo itak majhno naročnino.

Naše dopisnike pa prosimo, da nam vedno pošljejo kakor doslej, zanimive članke in doneske. Pišejo pa naj vedno le na eni strani papirja, druga naj ostane čista. To je potrebno za naše stavce, da jim gre delo hitreje od rok.

Vprašanja in odgovori. Na tozadevni naš zadnji poziv so se odzvale razne zadruge z zelo zanimivimi vprašanji, na katere odgovarjamo po vrsti v za to otvorenih oddelkih „Nar. Gospodarja“. Opozarjamo vse zadruge, da se te rubrike kolikor več mogoče poslužijo.

Zastopniki Zadrugne zveze na dunajskem kongresu so gg. dr. Vladimir Pegan, ravnatelj, Gjuro Rašica, uradni vodja in Svetoslav Premrou, uradni tajnik Zadrugne zveze. Poslednji je ob enem odbornik širšega odbora mednarodnega kmetijskega kongresa. Poleg njih se udeleži mednarodnega zveznega zborovanja kot delegat tudi g. Fran Rosmann, zastopnik „Gospodarske zveze“ v Trstu. Poročilo o kongresu prinesemo v prihodnji številki.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner«?

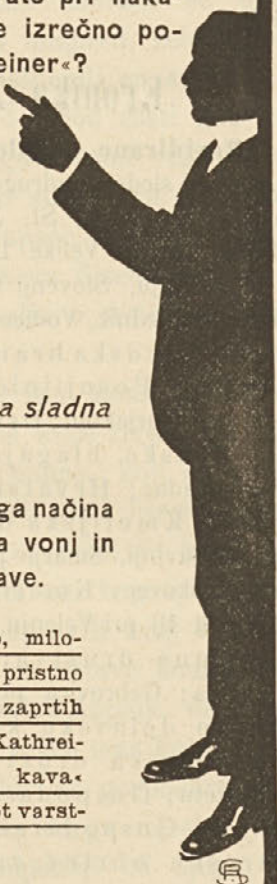
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodjanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Zadružni pregled.

Ulom. Med 24. in 27. aprilom t. l. se je izvršil ulom v Hranilnico in posojilnico v Velikovecu na Koroškem. Zločinec je prodril skozi strop v uradno sobo, odprl duri železne blagajne, ki so bile zaprte s 6 zapahi in odnesel 5079-78 K denarja. Vse drugo je pustil nedotaknjeno. Posojilnica ne trpi nikake škode, ker je bila zavarovana proti ulomu.

jilnica ne trpi nikake škode, ker je bila zavarovana proti ulomu.

Zadruge v Avstriji l. 1903. Iz avstrijskega statističnega priročnika posnemamo, da je bilo koncem l. 1903. v Avstriji 9472 zadrug, in sicer 6384 kreditnih, 863 proizvodjalnih, 802 konsumnih, 724 skladiščnih, 446 delavniških, 104 zavarovalnih in drugih, 82 surovinskih in 67 stavbinskih zadrug.

Članov so imele:

posojilnice	(6384) *	1,634.375
konsumne zadruge	(707)	240.799
surovinske	(67)	8.976
skladiščne	(568)	85.545
delavniške	(288)	21.213
proizvajalne	(658)	67.217
stavbinske	(50)	5.938
zavar. in dr.	(71)	17.770
Skupaj zadruge	9793	2,081.833

Posojilnice Schulze-Delitschevke in Raiffeizenke l. 1903. Vseh posojilnic skupaj je bilo po uradni statistiki koncem l. 1903 6384. Od teh je bilo 2229 ustanovljenih po Schulze-Delitschevem ustroju, 4155 pa po Raiffeiznovem. Prve so imele 1,191.141 (73%) članov, druge pa 443.234 (27%). Schulze-Delitscheve posojilnice so dovolile l. 1903 1.183,5 milijonov kron kreditov, Raiffeizenke pa 97,2 milijonov kron. Posojil so imele koncem tega leta:

	Schulzevke	Raiffeizenke
	v tisočakah kron	
na menice in zadolžnice	613.782	221.514
na zastavo ročno	15.124	1
„ „ hipotečno	466.625	1.499
Skupaj posojil	1.095.541	223.014
	1,318.555	

Hranilnih vlog in vlog v tekočem računu so imele

Schulze-Delitschevke	1,170.541 tisoč kron
Raiffeiznovke	282.758 „ „
Skupaj	1,453.299 tisoč kron.

Schulze-Delitscheve posojilnice kažejo, kakor je razvidno iz gorenjih podatkov, povsod večja števila nego pa Raiffeiznovke. To je pa umevno, ker so posojilnice prvega ustroja že precej stare in so ustanovljene povsod v večjih okrožjih, mestih in trgih, kjer procvita trgovina in obrt. Raiffeiznovke nudijo pa veliko število glede razširjenosti (4155 nasproti 2229), dokaz, da se nahajajo povsod tam, kjer živijo revnejši sloji, posebno pa na deželi med kmečkim prebivalstvom. Raiffeizensko gibanje v Avstriji je še zelo mlado, kajti več nego 20—30letne zgodovine še ne more navajati. Toda nagli razvoj posojilnic te vrste je ob enem porok, da odgovarjajo v resnici ljudskim potrebam in razmeram kmečkega gospodarstva. Samo ena primera: Zemlje-knjižnih posojil pri raiffeiznovih posojilnicah je bilo l. 1903 0-23%, pri Schulze-Delitschevkah pa 99-68% celotne zemlje-knjižno zavarovane posojilnične vsote.

Naše posojilnice Raiffeiznovgega sestava imajo sedaj pač lepo nalogo, da posredujejo pri konvertiranju zemlje-knjižnih posojil, zakaj veliko je še kmečkih posojil v rokah privatnikov in drugih posojilnic, ki se dajo spremeniti v nizkoobrestna, rokoma vračljiva, amortizacijska posojila.

Zadružni živinski trg. Dne 2. t. m. se je vršil v Judenburgu na Štajerskem živinski trg za živino murbodske

*) V oklepajih navajamo podatke onih zadrug, ki so bile vpisane svoja poročila.

pasme. Trg prireja vsako leto Zveza kmelijskih zadrug na Štajerskem v Gradcu. Prignali pa smejo na ta trg svojo živino edino le člani določenih živinorejskih zadrug za murbodensko pasmo, kakor v Admontu, Aflenzu, Judenburgu, Kindbergu, Knittelfeldu, Ljubnem, Marijinem Celju, Mauternu, Mürzzuschlagu in Oberzeiringu.

Izvilleček iz poljedeljskih poročil.

Da, da, vročina! Če me je kdo v preteklem vročem poletju vprašal:

Kaj bi, posebno pri delu na polju, proti hudi žeji storil, tedaj sem mu priporočil, kar s tem vsem mojim bralcem priporočam; poizkusil je in se mi zahvalil za dober svet in se nadejam, da bode marsikateri bralec teh vrstic, čeprav samo v mislih, storil isto, ako poskusi sam.

Vzemi, sem mu rekel, 1 liter vode, primešaj ji jedno polno žlico, približno 15—20 gramov „Frankovega“ dodatka k kavi, katerega ima tvoja žena itak v kuhinji, in kuhaj to dobrih 5 minut, potem postavi ta prevretek na stran za 5 minut, da se sčisti, na to pa odliv prevretka postavi v klet, da se shladi (če ti bolje ugaja, lahko prideneš nekoliko sladkorja) in ga vzemi potem v steklenici s seboj na polje. — Najbolje je, če steklenico zagrebeš na kakem senčnatem prostoru, potem bode ta okrepčujoča pijača ostala dolgo časa hladna.

Ako si žejen, popij precejšnji požirek tega mrzlega „Frankovega“ prevretka in čudil se bodeš, da te žeja ne bode zopet nadlegovala dolgo časa.

„Frank“ torej ni samo najboljši pridelek k kavi, ker kot tak je itak splošno poznan, temuč tudi prav primerno sredstvo za žejo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Št. Petru nižje Maribora, registrirane zadruge z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija t. l. po rani maši (ob polu 8. uri zjutraj) v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Volitev načelstva.
2. Volitev nadzorstva.

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

Konsumnega društva v Riečanjih, registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 9. uri dopoldne v dvorani konsumnega društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Trnovem, registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija ob 4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

V slučaju da bi občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki bode sklepal ne glede na število navzočih članov.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Kmetijskega društva v Srednjivasi, registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija ob 3. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Dragi, registrirana zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 2. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Prihovi, registrirane zadruge z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 3. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

- Volitev nadzorstva.

Načelstvo.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Sorici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za IV. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 42, v upravnem letu pristopilo 2, izstopilo 2, koncem leta 1906 42.

Deleži: stanje zač. l. 1906 42, v uprav. letu priraslo 2, odpadlo 2, koncem l. 1906 42; odpovedano: —.

Denarni promet: K 112.990-17.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	4	—	Deleži	4	—	Posojila	38.220	—	Deleži	84	—
Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	31.639	14	Vzdig. hran. vloge	21.452	58	Tek račun z zvezo	81.490	83	Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	120.718	21
Vrnjena posojila	400	—	Obr. hr. vlog izplač.	203	95	Inventar premični	455	77	Predpl. obr. posojil	233	50
Tekoči rač. z Zvezo	18.246	04	Obr. hran. vlog kap.	4.325	14	Zaostale obr. posojil	162	46	Rezervni zaklad	1.137	64
Obresti tek. računa	3.759	45	Dana posojila	9.280	—	Vrednost tiskovin	4	—	Čisti dobiček	668	56
Plačane obr. od pos.	1.592	67	Tekoči rač. z Zvezo	15.800	—	Vrednost kolekov	6	—			
Upr. in urad. prispev.	25	64	Obresti tek. računa	3.759	45	Delež pri Zadr. zv.	600	—			
Pristopnine	2	—	Inventar premični	294	—	Gotov. 31. dec. 1906	1.902	85			
Gotov. zač. l. 1906	1.777	57	Upr. in urad. stroški	168	06						
			Rentni davek in neposredne pristojb.	56	48						
			Delež Zadruž. zvezi	200	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	1.902	85						
	57.446	51		57.446	51		122.841	91		122.841	91

Hranilnica in posojilnica v Strugah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VI. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 56, v upravnem letu pristopilo 7, odpadlo 2, koncem leta 1906. 61.

Deleži: začetkom leta 1906. 56, v upravnem letu priraslo 7, izplačano 2, koncem l. 1906. 61; odpovedano: 2.

Denarni promet: K 127.406-41.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	14	—	Deleži — izplačani	4	—	Posojila	12.924	85	Deleži	122	—
Hran. vloge s kapitaliz. obrestmi	42.689	45	Vzdig. hran. vloge	19.941	41	Tekoči rač. s Zvezo	92.946	46	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	111.460	40
Vrnjena posojila	6.529	62	Obr. hran. vlog izpl.	125	67	Inventar premični	120	13	Predplačane obresti	38	27
Tekoči rač. s Zvezo	11.122	44	Obr. hran. vlog kap.	4.242	32	Got. 31. decem. 1906	6.652	17	posojil	719	49
Obr. tekoč. računa	4.093	88	Dana posojila	6.750	54				Rez. zaklad z obr.	303	45
Plač. obr. od posojil	724	91	Tekoči rač. s Zvezo	29.193	88				Čisti dobiček		
Upr. in urad. prisp.	33	47	Upr. in urad. stroški	71	25						
Pristopnine	7	—	Rent. dav. in nep. pr.	48	05						
Vrnj. uradni stroški	20	65	Gotov. 31. dec. 1906	6.652	17						
Got. začetkom l. 1906	1.793	87									
	67.029	29		67.029	29		112.643	61		112.643	61

Hranilnica in posojilnica v Št. Lambertu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. —, v upravnem letu pristopilo 10, odpadlo —, koncem leta 1906. 10.

Deleži: začetkom leta 1906. —, v upravnem letu priraslo 10, izplačano —, koncem leta 1906. 10, odpovedano: —.

Denarni promet: K 36.775-75.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	40	—	Vzdig. hranilne vloge	1.862	40	Posojila	2.900	—	Deleži	40	—
Hran. vl. s kap. obr.	14.693	39	Obr. hran. vlog izpl.	13	87	Tekoči rač. s Zvezo	9.320	50	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	12.830	99
Tekoči rač. s Zvezo	3.296	93	Obr. hr. vlog kapital.	245	70	Inventar premični	205	20	Predplač. obr. posojil	66	62
Obresti tek. računa	225	93	Dana posojila	2.900	—	Vrednost tiskovin	223	46			
Plač. obr. od posojil	121	61	Tekoči rač. s Zvezo	12.617	43	Delež „Zadr. zvezi“	200	—			
Upr. in urad. prisp.	21	14	Inventar premični	216	—	Zguba	46	20			
Pristopnine	10	—	Upr. in urad. stroški	63	06	Gotov. 31. dec. 1906	42	25			
			Delež	200	—						
			Knjige in tiskovine	248	29						
			Got. 31. decem. 1906	42	25						
	18.409	—		18.409	—		12.937	61		12.937	61

Okrajna posojilnica v Radečah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XIII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 491, v upravnem letu pristopilo 53, izstopilo 38, koncem l. 1906 506.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 491, v upravnem letu prirastlo 53, odpadlo 38, koncem leta 1906 506, odpovedano 28.

Denarni promet: K 800.060/37.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	1.272	—	Deleži	912	—	Posojila	411.774	08	Deleži	12.144	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	182.482	47	Vzdig. hran. vloge	112.629	49	Nalož. denar z obr.	7.488	36	Hran. vloge s kapit. obrestmi	325.639	43
Izposojila	54.050	05	Vrnjeno posojilo	44.000	—	Inventar premični	604	35	Izposojila	86.115	26
Vrnjeno posojilo	90.462	40	Dano posojilo	168.560	94	Zaostale obr. posoj.	5.388	35	Rez. zaklad z obr.	6.228	36
Vrnen nalož. denar	1.748	43	Naložen denar	3.188	32	Gotov. 31. dec. 1906	10.184	11	Predpl. obr. posojil	1.054	91
Inventar premični	61	70	Inventar premični	121	96	Račun hotela	33.500	—	Čisti dobiček l. 1906	220	28
Obresti posojil	21.652	91	Zguba pri hotelu l. 1905	1.748	43				Tekoči račun	4.037	01
Upr. in urad. prisp.	1.240	62	Obr. hr. vlog izplač.	643	98				Račun hotela (izpos.)	33.500	—
Pristopnine	106	—	Obr. hran. vlog kap.	12.379	30						
Tekoči račun	15.015	70	Obr. pos. povrnjene	236	40						
Gotov. zač. l. 1906	7.097	36	Upr. in urad. stroški	1.684	23						
Račun hotela	29.932	60	Rent. d. in nep. prist.	133	27						
			Obresti izposojil	3.850	31						
			Tekoči račun	14.916	90						
			Gotov. zač. l. 1906	10.184	11						
			Račun hotela	29.932	60						
	405.122	24		405.122	24		468.939	25		468.939	25

Hranilnica in posojilnica v Lukovici,

registrirana zadruga z omejeno zavezo, za II. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 67, v upravnem letu pristopil 39, odpadlo —, koncem leta 106.

Deleži: stanje začetkom leta 67, v upravnem letu prirastlo 39, izplačano —, koncem leta 106, odpovedano: 1.

Denarni promet: K 169.599/87.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	156	—	Hranilne vloge	22.112	28	Posojila	53.770	—	Deleži	424	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	57.646	48	Dana posojila	29.120	—	Tekoči rač. s Zvezo	14.975	45	Hran. vloge s kapit. obrestmi	69.014	70
Vrnjena posojila	6.430	—	Tekoči račun z zvezo	30.418	80	Inventar premični	505	17	Predpl. obr. od pos	367	56
Tekoči račun z zvezo	14.785	34	Obr hranil. vlog izpl.	94	48	Zaostale obresti pos.	141	42	Rez. zaklad z obr.	268	06
Obresti tek. računa	460	79	Obr. pos. povrnjene	28	07	Vrednost kolekov	40	—	Čisti dobiček	448	91
Plačane obr. posojil	2.244	08	Uprav. in urad. str.	266	85	Delež pri Zadr. zv.	400	—			
Upr. in uradni prisp.	157	44	Rent. dav. in nep. pr.	5	88	Gotov. 31. dec. 1906	690	19			
Pristopnine	39	—	Doplač. deleža Zadr. zvezi	200	—						
Got. koncem l. 1906	3.225	90	Gotov. konec l. 1906	690	19						
	85.145	03		85.145	03		70.523	23		70.523	23

Posojilnica in hranilnica v Pomjanu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 —, v upravnem letu prirastlo 124, odpadlo —, koncem leta 1906 124.

Deleži: začetkom l. 1906 —, v upravnem letu prirastlo 124, izplačano —, koncem l. 1906 124, odpovedano: —.

Denarni promet: K 79.502/81.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	372	—	Vzdig hran. vloge	2.422	12	Posojila	31.883	—	Deleži	372	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	11.231	21	Obresti hran. vlog kapitalizovane	102	89	Inventar premični	238	—	Hran. vloge s kap. obrestmi	8.809	09
Vrnjena posojila	136	—	Dana posojila	32.019	—	Zaostale obr. posojil	—	86	Tekoči račun z zvezo	23.366	44
Tekoči račun z zvezo	27.176	44	Tek rač. pri Zad. zv.	3.810	—	Vrednost tiskovin	200	—	Delež pri Zadr. zv.	536	41
Plač. obr. posojil	1.002	33	Obresti tek. računa	206	91	Gotov. 31. dec. 1906	581	37	Čisti dobiček	19	29
Pristopnine	124	—	Inventar premični	264	—						
Zamudne obresti	—	11	Uprav. in urad. str.	435	80						
			Delež pri Zadr. zv.	200	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	581	37						
	40.042	09		40.042	09		33.103	23		33.103	23

Mlekarska zadruga v Spodnjih Danjah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za V. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 20, v upravnem letu prirastlo —, izstopilo —, koncem leta 1906 20.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 55, v upravnem letu prirastlo —, odpadlo —, koncem leta 55, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 6482-57.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1905	83	16	Vrnjena izposojila .	1 243	47	Terjalve na blagu pri			Deleži	330	—
Izposojila	524	73	Izdatki za blago . .	1 367	19	nezadružnikih . .	54	45	Izposojila	481	26
Prejemki za blago .	2 213	52	Inventar premični .	—	40	Vredn. neprem. inv.	489	16	Dolg na obr od izp.	4	30
Dvig. nal. denar .	300	—	Neposredna pristojb.	—	40	Vred. prem. invent.	552	60	Rezer. zaklad z obr.	388	49
Obresti nal. denarja	16	67	Upravni stroški . .	560	37	Naloženi denar . .	120	—	Čisti dobiček . . .	67	75
Vrnjene obresti . .	6	—	Obresti izposojil .	66	66	Delež v raznih zav.	50	—			
			Gotov. konec l. 1906	5	59	Gotov. konc. l. 1906	5	59			
	3 244	08		3 244	08		1 271	80		1 271	80

Kmetijsko društvo v Vipavi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 265, v upravnem letu pristopilo 23, izstopilo 6, koncem leta 1906 282.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 282, v upravnem letu prirastlo 23, odpadlo 7, koncem l. 1906 298, odpovedano: 12.

Denarni promet: K 236.839-67.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1905	51	50	Izplačani deleži . .	79	89	Vrednost blaga . .	31.590	94	Deleži	3.858	52
Vplač. del. in prist.	840	—	Vrnjena izposojila .	20.550	—	Terj. na blag. pri zad.	3.699	02	Neizplač. obr. delež	288	92
Izposojila	31.696	71	Izdatki za blago . .	42.929	84	Terj. na blag. pri nez.	7.597	11	Izposojila	51.105	06
Prejemki za blago .	48 882	90	Voznina	2.919	90	Vrednost nepr. inv.	8.449	86	Dolg na blagu zadr.	9.633	93
Inventar nepremični	1.772	06	Inv. nepr. klet. . .	10.325	—	Vrednost prem. inv.	10.177	47	Dolg na blagu nezad.	1.422	47
Inventar premični .	280	24	Inv. nepr. vinograd	2.395	80	Vrednost kleti . . .	10.325	—	Rezer. zaklad z obr.	2 404	85
Prehodni	84	09	Inventar premični .	3.012	42	Naložen denar . . .	226	—	Čisti dobiček . . .	4.583	07
Iz c. kr. poštn. hran.	30.295	29	Davki	10	38	V c. kr. poštn. hran.	1.192	75			
Povrnene voznine .	21	80	Neposredne pristojb.	—	50	Got. koncem l. 1906	38	67			
Prejete obresti . .	108	43	Upravni stroški . .	3.236	53						
Povr. upr. stroški .	24	50	Obr. deležev in izp.	2.524	70						
Prisp. kletar. strojev.	311	65	Prehodni	58	—						
Sknpilo za obveznico	70	—	V c. kr. poštn. hran.	30.357	54						
Subvencija države .	4.000	—	Gotov. konec l. 1906	38	67						
	118.439	17		118 439	17		73.296	82		73.296	82

Prva kranjska mizarske zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 18, v upravnem letu pristopilo —, odpadlo 2, koncem leta 16.

Deleži: stanje začetkom leta 18, v upravnem letu prirastlo —, izplačano 2, koncem leta 16; odpovedano 1.

Denarni promet: K 273.787-68.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1905	49	32	Vrnjena izposojila .	31.700	92	Vrednost blaga . .	32.028	48	Deleži	3.656	—
Vplačani deleži . .	248	—	Izdatki za blago zad.	32.874	36	Terj. na blag. pri zad.	426	33	Izposojila	116.199	58
Izposojila	45.096	78	Izdatki za blago nez.	29.342	94	Terj. na blag. pri nez.	47.643	52	Dolg na blagu zadr.	9 241	92
Prejemki za hlago .	87.698	46	Voznina	873	70	Vred. neprem. inven.	33 699	—	Dolg na blagu nezad.	9.117	78
Inventar premični .	48	—	Inventar nepremični	8.031	96	Vred. prem. invent.	19.953	97	Dolg na prem. inv.	7 383	26
Prehodni	200	—	Inventar premični .	12.896	08	Delež pri Zadr. zvezi	10	—	Dolg na tožb. stroš.	298	06
Vrnj. izdatki za blago	107	40	Davki	65	62	Del-ž pri Ljud. pos.	4	—	Prispevek l. 1906 .	8	50
Vrnjena voznina . .	22	89	Upravni stroški . .	13.094	17	Naložen denar . . .	114	79	Čisti dobiček . . .	84	91
Storno	6	32	Obresti izposojil .	5.675	12	Vrednost tiskovin .	502	99			
Za porabo strojev .	4 115	03	Tiskovine in ceniki	558	87	Predplačana najem	109	—			
Vrnj. delež od Z. zv.	190	—	Naložen denar . . .	104	79	Zguba prejšnjih let	3.677	55			
Vrnj. tožbeni stroški	8	54	Storno	26	—	Gotov. konc. l. 1906	1.820	38			
Obresti nal. denarja	4	79	Vrnj. sprejem. za bl.	13	—						
Prisp. rez. zakladu .	8	50	Zavarovalnina . . .	519	67						
			Bolniška blagajna .	206	45						
			Gotov. konec l. 1906	1.820	38						
	137.804	03		137 804	03		145.990	01		145.990	01

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Trnovem

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

za 13. upravno leto 1906,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 3. uri popoldne v dvorani izobraževalnega društva v Trnovem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob omenjeni uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa ne oziraje se na število članov, na istem mestu in z istim dnevnim redom.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Vipavi,

registr. zadr. z om. zavezo,

kateri se bo vršil zaradi nesklepčnosti prvega v smislu § 34. zadr. pravil dne 9. junija 1907 ob 3¹/₂ uri popoldne v prostorih posojilnice št. 87 v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Volitev razsodišča.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Hrenovcih,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 3. uri popoldne v uradnici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računa za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Razni nasveti in slučajnosti.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število društvenikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natančno po zgoranem dnevnem redu, in sklepa ne glede na število navzočih.

Načelstvo.

VABILO

k

izrednemu občnemu zboru

Konsumnega društva pri D. M. v Polju,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev treh odbornikov.
3. Volitev razsodišča.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Prve žrebljarske in železo-obrtnice zadruge v Kropi in Kamnigoricah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil v soboto, dne 8. junija 1907 ob 2. uri popoldne v zadruginih prostorih v Kropi.

Dnevni red:

1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Sklepanje, kako se porabi čisti dobiček.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Določanje pristopnine.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Smledniku,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 4. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Stari Oselici,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih v Trebijah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO na REDNI OBČNI ZBOR

Posojilnice v Dobrépoljah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 9. junija t. l. ob 1/2 4. uri
popoldne v prostorih Kmetijskega društva na Vidmu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Dobrépoljah, dne 19. maja 1907.

Načelstvo.

VABILO na REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Dobrépoljah,

reg. zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 4. uri
popoldne v društvenih prostorih na Vidmu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

V Dobrépoljah, dne 20. maja 1907.

Načelstvo.

VABILO na OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Hrenovicah,

reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 4. uri
popoldne v uradnici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računa za leto 1906.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število
društvenikov, se prične na istem mestu pol ure kasneje drugi
občni zbor z istim dnevnim redom, kateri sklepa ne glede
na število navzočih zborovalcev.

Načelstvo.

VABILO na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Knežaku,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih v Knežaku h. št. 68.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ko bi ob določenem času ne bilo navzočih postavno
število udov, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki
bo sklepčen ob vsakem številu navzočih udov.

Načelstvo.

VABILO na VIII. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Sodražici,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija 1907 ob 3. uri
popoldne v zadr. prost. na Sodražici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO na VIII. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Loškem potoku,

reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija 1907 ob 3. uri
popoldne v zadr. prost. na Hribu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1906.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji Zadr. zveze.
8. Prememba pravil.
9. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO k OBČNEMU ZBORU

Kmetijskega konsumnega društva v Lučah,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 9. junija t. l. popoldne ob
3. uri v zadr. prost. na Lučah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Mlekar ki je vaje v odpošiljavi mleka, izdelovanju surovega masla in v sirarstvu, bi rad svojo službo menjal. Službo lahko nastopi v treh tednih. Več pove Zadruga zveza. 3-1

Lajca za valenje od velikih grahastih Slymonth-Roks kokoši, najboljših zimskih jajčaric, ducat po 4 krone brez pošte in košare. Po zaklopnih gnezdah so izbrane samo pridne jajčarice. Prodaje: Ludovik Ševar na Rakeku. 8-7

Lajca za valiti Najboljih vrst, vzgojenih na velikih posestvih: Minorka črne in bele, Plymouth R, hamburške zlatice, italijanske bele in jerebičje barve à 40 vin., Faverolke, Viandotke srebrne in bele barve à 50 vin., Minorka črne rdeč. greb. amer., italijanske bele rud. greb. (novosti) à 60 vin., Velike pekinske race bele à 60 vin., Amer. vel. br. purani à K 1-20, Biserne sreb. viš. à 40 vin.
Perutnistvo Smržice, Morava (Smržitz, Mähren)

Lajca za valenje od 1. Plymut-Roks, 2. Houdan z čopom, 3. bele in 4. jerebičnoprogame Taljanke, 5. srebrne Wiandot, 6. zlatoprižni domači Fazan, 7. Srebrni-Lak ali srebrnoprižni domači Fazan tucet 5 K. Od Alesburi-rac tucet 6 K. Peking rac tucet 7-20 K. Velike francoske kunce (zajce) od 3 do 6 K eden, prodaja Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje, Štajersko. 6-4

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kranjsko) je uredil in izdal knjigi:

1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilno-pravnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem stvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K, poštnina 55 v.

2. Odvetniška tarifa;

določila o slovenskem in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivata pri dr. Volčiču in pri knjigotržcih. 5-4

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolje vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadruga organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Pri pomladanskem gnojenju

naj se ne opusti poleg superfosfata ali Tomaseve moke in čilskega salpetra rabiti

40% kalijevo gnojno sol.

Posebno priporočljiva za gnojenje travnikov, vinogradov, hmelja in krompirja, kakor tudi ajde. Zelo izplačljivo je tudi pri žitu.

Na 1 hektar ($\frac{13}{4}$ orala) se rabi 200–300 kg.

Od 1. marca pretečenega leta dobivajo se strasfurtske kalijeve soli brez colninskih težkoč, t. j. brez uvoznih listov ali nezmešane (nedenaturirane).

Tudi cene so se znatno znižale.

40% kalijeva gnojna sol je polovico ceneja kot žveplenokisli kali.

Pojasnila in objavljenja o tem gnojilnem sredstvu dobijo zainteresirani brezplačno pri kmetijskem pojasovalnem zavodu kalijeve družbe v Gradcu, Raubergasse št. 11. Kalijeva družba zadr. z om. zav., Leopoldshall-Strassfurt.

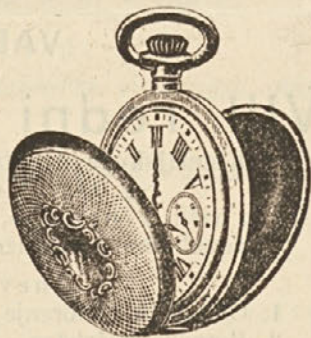
Dobi se pri:

Gospodarski zvezi v Ljubljani,
C. kr. kmetijski družbi v Ljubljani,
Goriški kmetijski družbi v Gorici,
Tvrški „Merkur“ P. Majdič, v Celju,
„Alpi in Comp. v Gorici,
„Ara in Vizzich v Trstu.

x-4

Čujte! Čujte!

**Prej 18 K
sedaj 8 K**

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 močnimi pokrovi, bogato okrašena, dobro idoča, 3 leta garancija, pošilja proti povzetju za **samo 8 kron**

Henrik Weiss — Dunaj XIV./3.
Sechshauserstrasse 5/38. x-2

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

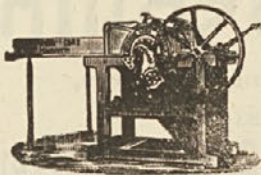
247 24-10

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-
jem na bencin (najcenejša gonilna
sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—10

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno
kupi kaki stroj!

➡ Berite! ➡

Gospodarsko društvo Baderna v Istri

262 24—24

ima v svojem zadružnem skladišču
pristnega terana in izborno belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi
pogoji:

1. Vino se pošilja **franko** skladišče ali želez. po-
staja **Sv. Petar u Šumi** ali **Poreč** (Parenzo). — Tudi v
lastnih sodih, ki se vrnejo **franko** na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še **osem dni** po dostavi fakture
(računa).
4. Plača se **takoj** ali tekom **30 dni** potom **Zadružne**
zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir
— moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in
obrtnijske izdelke.
6. Pri naročilih izpod **300 litrov** se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujemo med seboj! Poma-
gajmo druga drugi! Vsaka kon-
kurenca — vsak riziko je izključen pri
kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brez-
plačno tudi pri nakupu vina in grozdja
od nje članov. Za posredovano kupčijo
prevzame garancijo!

➡ Berite! ➡

Družba za vpeljavo domačih hranilnic

družba z neom. zavezo,

Dunaj I. Seilergasse 4.

Telefon št. 4996.

Poštnohranilnični čekovni konto št. 88.098.

Pod. I. poniklana.

Cena K 4.—.

200 avstrijskih zavodov je
vpeljalo način domačih hra-
nilnic in doseglo izborne
vspehe.

Pod. II. brunirana.

Cena K 4.50.

Stisnjene iz jeklene pločevine.

Vzorci na razpolago brez stroškov.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. aprila 1907:
čez 13 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. aprila 1907:
čez 19 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1907: K 13,927.621·90 — Denarni promet v letu 1906: 55,129.024·18

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1907.

249, x—10

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu.
Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

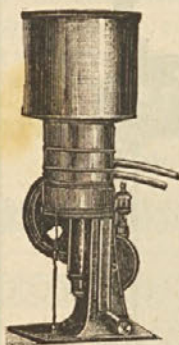
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Wildonau.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju, svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.
Ivan Kregar,
župnik na Rudniku.

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj, XII. Wienerbergstrasse 31

Zaloge: PRAGA, GRADEC, KRAKOV.

Največja specialna tovarna mlekarškega orodja, strojev in pločevinskega blaga. Popolne mlekarške oprave in hladilne naprave.

Originalni Alfa Caval posnemalniki model 1906

so največja popolnost posnemalnega stroja

Izredno zboljšanje.

Zvišana delavna zmožnost.

Konkurenčne stroje zamenjujemo z Alfa posnemalniki pod najugodnejšimi pogoji.

Alfa-vrči za mleko

Patentovane Isselhardove hladilne naprave

iz posebno močne jeklene oklopne pločevine. Nizke nabavne cene. — Ohlajenje na 1—2° C.

Vse mlekarške priprave najboljšega izdelka vedno v zalogi.

Ceniki na željo brezplačno in franko.

Dopisovanje v slovenskem jeziku.

x—5

